

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 420/2013-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. júna predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti L., a. s., B., a spoločnosti L., s. r. o., B., zastúpených advokátom JUDr. B. F., B., vo veci namietaného porušenia čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 19 C/125/2010 z 1. marca 2013 zo 14. februára 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti L., a. s., a L., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. mája 2013 doručená sťažnosť spoločnosti L., a. s., a spoločnosti L., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľky“, v citovanom texte aj „sťažovateľ v 1. rade“, „sťažovateľ v 2. rade“, resp. „navrhovateľ v 1. rade“, „navrhovateľ v 2. rade“), ktorou namietali porušenie čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 19 C/125/2010 z 1. marca 2013.

2. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že *„Sťažovateľ v 1. rade a sťažovateľ v 2. rade je žalobcom v 2. rade v konaní pred Okresným súdom... proti žalovanému Slovenskej republiky (v mene ktorej koná pred súdom Ministerstvo spravodlivosti SR) o náhradu materiálnej škody a nemajetkovej ujmy. Okresný súd... uložil na návrh žalovaného uznesením zo dňa 1. 3. 2013, sp. zn.: 19 C 125-2010... sťažovateľovi v 1. rade povinnosť zložiť preddavok na trovy konania v sume 16 038 EUR... a sťažovateľovi v 2. rade... preddavok na trovy konania v sume 757 955,91 EUR.“* Podľa názoru sťažovateľiek *„napadnuté uznesenie... právne neobstojí, pretože je vydané v rozpore s ust. § 141a ods. 1 OSP; s ust. § 141a ods. 2 OSP; s ust. § 4 ods. 1 písm. k) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch... výrok napadnutého uznesenia... spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci... súd na zistený skutkový stav aplikoval síce správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval...“*. Sťažovateľky poukázali na rozhodnutia ústavného súdu *„v skutkovo a právne rovnakej veci, ako je predmetom toho konania“* (napr. II. ÚS 129/2012, II. ÚS 130/2012, II. ÚS 131/2012..., pozn.), kde ústavný súd ich sťažnosti ako zjavne neopodstatnené odmietol, ale pritom v obdobnej veci vedenej pod sp. zn. I. ÚS 112/2012 u iných sťažovateľov vyslovil porušenie práv zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

3. Sťažovateľky tvrdia, že postupom okresného súdu a jeho namietaným rozhodnutím boli porušené ich v bodoch 1 a 6 označené práva.

4. Sťažovateľky navrhli, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj základného práva vlastníť majetok zaručeného čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku zaručeného čl. 1 dodatkového protokolu uznesením okresného súdu sp. zn. 19 C/125/2010 z 1. marca 2013, aby toto

uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Súčasne žiadali priznať finančné zadost'učinenie v sume 500 € a náhradu trov konania.

5. Ústavný súd poznamenáva, že sa analogickými s'ťažnosťami (v „*skutkovo a právne rovnakej veci, ako je predmetom toho konania*“) už v minulosti zaoberal (napr. v konaniach vedených pod sp. zn. II. ÚS 129/2012, II. ÚS 135/2012), pričom na výsledky týchto konaní a právne názory v nich vyslovené pri posudzovaní aktuálnej s'ťažnosti prihliadol.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o s'ťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

8. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo

slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

9. Predmetom sťažnosti je namietanie označených práv uznesením okresného súdu z 1. marca 2013 (body 1 a 4) z dôvodov uvedených v bode 2, t. j. nesprávnym právnym posúdením zisteného skutkového stavu a rozpornou interpretáciou ustanovení „§ 141a ods. 1... 2 OSP a ust. § 4 ods. 1 písm. k) zákona... o súdnych poplatkoch“.

10. Okresný súd namietaným uznesením z 1. marca 2013 uložil sťažovateľkám povinnosť zložiť preddavok na trovy konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia v podstatnom uviedol:

„Navrhovateľ v 1. rade sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 14. 7. 2010 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd medzitýmnym rozsudkom určil, že odporca je zodpovedný za škodu, ktorá navrhovateľovi vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou, pretože tento neprijal návrhy spoločnosti na začatie občianskeho súdneho konania podané elektronickou formou dňa 24. 7. 2006. Navrhovateľ sa od odporcu zároveň domáhal náhrady škody vo výške 16.236.908,14 Eur...

V podaní zo dňa 5. 1. 2012... odporca navrhol, aby súd zaviazal navrhovateľa na zloženie preddavku na trovy konania podľa § 141 a ods. 1 O. s. p... V prípade, že navrhovateľ preddavok na trovy konania v ustanovenej lehote nezloží, odporca navrhol, aby súd konanie podľa poslednej vety § 141a ods. 1 O. s. p. zastavil.

Súd navrhovateľa v 1. rade ako i navrhovateľa v 2. rade upovedomil o návrhu vznesenom odporcom a výzvami zo dňa 9. 11. 2012 a zo dňa 28. 1. 2013 ich vyzval na vyplnenie tlačíva pre účely postupu podľa ust. § 138 O. s. p... teda za účelom zistenia, či sú u navrhovateľov splnené podmienky na úplné oslobodenie od súdnych poplatkov podľa ust. § 138 O. s. p...

... navrhovateľ v 1. rade súdu vyplnené požadované tlačivo o jeho majetkových pomeroch nepredložil. Vo svojom podaní navrhovateľ v 1. rade uviedol, že zotráva na svojom stanovisku o neúčinnosti výzvy súdu pre jej hmotnoprávny rozpor so špeciálnou právnou úpravou. Nakoľko je... vecne oslobodený od súdnych poplatkov podľa ust. § 4 ods. 1 písm. k) zákona č. 71/1992 Zb.

Navrhovateľ v 2. rade na výzvu súdu reagoval písomným podaním doručeným súdu dňa 12. 2. 2013... Vo vyplnenom tlačive... uviedol, že nemá... žiaden majetok...

Čo sa týka argumentácie navrhovateľov v 1. a 2. rade, konajúci súd má za to, že v prípade splnenia... podmienok daných ustanovením § 141a O. s. p. je súd povinný zaviazat' navrhovateľov na zloženie preddavku na trovy konania, a to bez ohľadu na skutočnosť, či je navrhovateľ vecne alebo osobne oslobodený od platenia súdnych poplatkov podľa zákona č. 71/1992 Zb. ... a tiež bez ohľadu na skutočnosť, či v konaní účastníkom nejaké trovy vznikli, resp. je predpoklad, že v budúcnosti vzniknú. Vecné oslobodenie od platenia súdnych poplatkov nemá súvislosť s inštitútom zloženia preddavku na trovy konania podľa ust. § 141a O. s. p. (inštitúty súdneho poplatku a preddavku na trovy konania sú povahou a účelom odlišné). Čo sa týka tvrdenia navrhovateľov, že zastavenie konania v prípade nezloženia preddavku na trovy konania v určenej lehote navrhovateľmi by bolo možné len v prípade, ak odporca, ktorý má povinnosť zložiť preddavok, tento i riadne zloží a ust. § 141a ods. 1 O. s. p. neupravuje možnosť zastavenia konania v prípade nezloženia preddavku na trovy konania v určenej lehote v prípade, že odporca povinnosť zložiť preddavok nemá, tu súd poukazuje na to, že ustanovenie § 141a ods. 1 O. s. p. nijakým spôsobom nevylučuje možnosť zastavenia konania v dôsledku nesplnenia súdom uloženej povinnosti zložiť preddavok na trovy konania navrhovateľovi aj v prípade, ak návrh na zloženie preddavku podľa § 141a ods. 1 učiní odporca, ktorému povinnosť zložiť preddavok na trovy konania uložiť nemožno. Podľa záverov najnovšej rozhodovacej činnosti Krajského súdu v Bratislave (vid' napr. i rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave v sp. značkách 8 Co 132/2012, 9 Co 164/2012) ustanovenie § 141a ods. 1 O. s. p. počíta s možnosťou zložiť preddavok na trovy len navrhovateľovi aj v prípade, ak odporcom je účastník, ktorý povinnosť zložiť preddavok na trovy nemá preto, že jeho majetkové pomery nemôžu byť usporiadané podľa osobitného právneho predpisu...“

11. S prihliadnutím na odôvodnenie predmetného uznesenia je ústavný súd toho názoru, že nie je žiadna spojitosť medzi sťažnosťou napadnutým uznesením okresného súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľiek na súdnu a inú právnu ochranu na spravodlivý proces a nadväzne na to ani ďalších v petite sťažnosti uvedených práv, lebo predmetným uznesením k zásahu do označených práv (body 1 a 4) dôjsť nemohlo.

12. Samotné vydanie uznesenia, ale ani nadobudnutie jeho právoplatnosti nemá bez ďalšieho za následok stratu prístupu k súdu pre sťažovateľky. K namietaným dôsledkom by totiž mohlo dôjsť až prípadným vydaním uznesenia o zastavení konania.

13. Na rozdiel od uznesenia o povinnosti zložiť preddavok je v zmysle § 141a ods. 1 poslednej vety zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov proti uzneseniu o zastavení konania prípustné odvolanie a vo vzťahu voči prípadnému nepriaznivému potvrdzujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu prichádza do úvahy aj podanie dovolania, ktorého prípustnosť by sa mohla opierať o ustanovenie § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku. Sťažovateľky budú mať možnosť v rámci odvolacieho konania, prípadne dovolacieho konania proti eventuálnemu uzneseniu okresného súdu o zastavení konania uplatňovať všetky tie zásadné námietky, ktoré sú obsahom aktuálne posudzovanej sťažnosti. Všeobecné sudy budú mať možnosť posúdiť, či prípadné zastavenie konania pre nezaplatenie preddavku na trovy konania je v danom prípade zlučiteľné s tými základnými právami, porušenie ktorých sťažovateľky namietali.

14. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľiek odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

15. K námietke sťažovateľiek (bod 2) ústavný súd nad rámec už uvedeného ešte poznamenáva, že ústavný súd vo svojom rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 112/2012 zo 6. júna 2012 v podstatnom uviedol, že *„v danom prípade z napadnutého uznesenia vyplýva, že okresný súd sa vôbec nevysporiadal, resp. nezohľadnil a napokon fakticky ani vôbec neskúmal aktuálne majetkové pomery sťažovateľky majúce podstatný vplyv na jej uloženú povinnosť zložiť preddavok na trovy konania. Rozhodnutie okresného súdu je založené iba na jeho*

dohadach, resp. predpokladoch o majetkových pomeroch sťažovateľky bez akéhokoľvek reálneho skutkového zistenia o týchto skutočnostiach“, teda ústavný súd v uvedenej veci vychádzal z iných podstatných skutočností, a z nich vyplývajúci právny názor (záver) nie je na aktuálne posudzovanú sťažnosť aplikovateľný.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. júna 2013